

Brüsszel, 2019.3.12.
COM(2019) 133 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

**Az Unión belül szükséghelyzeti támogatás nyújtásáról szóló (EU) 2016/369 rendelet
értékeléséről**

{SWD(2019) 97 final}

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETÉS	2
II. AZ ÉRTÉKELÉS CÉLJA ÉS HATÓKÖRE.....	3
III.FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK	4
IV. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS TOVÁBBI LÉPÉSEK	8

I. BEVEZETÉS

1. Az Unión belül szükséghelyzeti támogatás nyújtásáról szóló, 2016. március 15-i (EU) 2016/369 tanácsi rendelet (a továbbiakban: a rendelet) elfogadásának napján lépett hatályba, és egy hároméves időszakot (2016–2019) ölelt fel. Célja az Unió külső határaitra nehezedő folyamatos migrációs nyomásból fakadó rendkívüli humanitárius kihívások kezelése. A rendelet keretében ugyanakkor természeti vagy ember által okozott katasztrófa esetén is nyújtható szükséghelyzeti támogatás, amennyiben a katasztrófa rendkívüli nagyságrendjénél és hatásánál fogva egy vagy több tagállamban súlyos és széles körű humanitárius következményekkel jár, és kizárólag olyan kivételes körülmények között, ha a tagállamok és az Unió rendelkezésére álló többi eszköz közül egyik sem elegendő. A rendelet által létrehozott eszközre Szükséghelyzeti Támogatási Eszközként történik hivatkozás ebben a dokumentumban.
2. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz általános célkitűzése, hogy az élet védelmének, az emberi szenvedés megelőzésének és enyhítésének, valamint az emberi méltóság megőrzésének céljával és az érintett tagállam(ok) által hozott válaszingtézkedések kiegészítéseként szükségleteken alapuló szükséghelyzeti támogatást nyújtson. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz által finanszírozott szükséghelyzeti támogatási intézkedések végrehajtását a Bizottság vagy az EU humanitárius partnerei láthatják el, köztük olyan nem kormányzati szervezetek, tagállami szakszolgálatok vagy nemzetközi ügynökségek és szervezetek, amelyek rendelkeznek a szükséges szakértelemmel, és partnerségi megállapodást kötöttek a Bizottsággal, vagy pedig a finanszírozási és igazgatási keretmegállapodás (FAFA) hatálya alá tartoznak.
3. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszközön keresztül finanszírozott eddigi egyetlen beavatkozás a jelenlegi görögországi menekültügyi válsághoz kapcsolódott, mivel Görögország volt az egyedüli olyan tagállam, amely maradéktalanul teljesítette a rendelet által előírt támogathatósági feltételeket. A görögországi aktiválást különféle tényezők támogatták: az érkezők magas száma, a nyugat-balkáni határok lezárása és az a tény, hogy Görögország tranzitországból fogadó országgá alakult, miközben nemzeti kapacitása már a korábbiakban sem volt elegendő ahhoz, hogy kielégítse az újonnan érkezők alapvető szükségleteit. Ezenkívül egyetlen más uniós vagy nemzeti eszköz sem tudott ilyen nagyságrendű és gyorsaságú szükséghelyzeti támogatást nyújtani.
4. Összesen 650 millió EUR-t¹ bocsátottak rendelkezésre maximális uniós hozzájárulásként a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz hároméves aktiválási időszakában Görögországnak nyújtandó szükséghelyzeti támogatáshoz. Ezen időszak során a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz programozását évente határozták meg a szükséghelyzeti támogatási műveleti prioritások keretében, amelyek iránymutatásként

¹ A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz finanszírozási határozataiban megállapítottak szerint 2016-ban és 2017-ben a teljes maximális hozzájárulás összegének összesen 1 %-át mindkét évben a Bizottság technikai segítségnyújtására különítették el, míg 2018-ban a költségvetés 0,5 %-át fordították ilyen segítségnyújtásra.

szolgáltak a humanitárius szervezetek számára a Görögországban végrehajtandó intézkedésekre vonatkozó javaslataik elkészítéséhez. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz összesen 29 operatív intézkedést finanszírozott, amelyet a Bizottság 18 humanitárius partnere hajtott végre az alábbi területeken: szálláshelyek biztosítása, területkezelés, készpénztámogatás, nem élelmiszer jellegű cikkek kiosztása, védelem, oktatás, élelmiszersegély és egészségügyi szolgáltatások, a pszichoszociális támogatást is ideértve. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz kiemelt kezdeményezése, a beilleszkedést és lakhatást elősegítő szükséghelyzeti támogatási program (ESTIA) több mint 50 000 fő számára biztosított szállást, valamint 65 000 menekültet és migránst előre feltöltött készpénzkártyával látott el. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedései hozzájárultak a nemzeti befogadó kapacitás növeléséhez is azáltal, hogy megközelítőleg 35 000² tábori szálláshelyet hoztak létre az ország szárazföldi területén.

II. AZ ÉRTÉKELÉS CÉLJA ÉS HATÓKÖRE

5. A rendelet 8. cikkének (2) bekezdése szerint a Bizottság legkésőbb 2019. március 17-ig értékelést nyújt be a rendelet működéséről a Tanácsnak, a rendelet jövőjére és amennyiben szükséges, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére vonatkozó javaslatokkal együtt.
6. Az értékelés elvégzéséhez a Bizottság szolgálatai egy független külső tanulmányt is figyelembe vettek. Az értékelés megállapításait, az alkalmazott módszertant és a levont tanulságokat a jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum ismerteti.
7. A bizottsági szolgálati munkadokumentum értékeli a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz által finanszírozott intézkedések végrehajtását, és így megvizsgálja, hogy a rendelet – a folyamatban lévő és a befejezett műveletek tapasztalatai alapján – milyen mértékben felel meg a célnak. Az értékelés ennél fogva a jelenlegi jogi keret és az operatív intézkedések erősségeinek és gyengeségeinek meghatározására törekszik. Továbbá az összegyűjtött bizonyítékok alapján levont következtetésekre építve a bizottsági szolgálati munkadokumentum számos tanulsággal szolgál az eszköz jövőbeni lehetséges aktiválását illetően.
8. Összességében véve a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az értékelés felépítése és kutatási kérdései megfelelőek, és megalapozott módszertanra támaszkodnak. Vannak azonban korlátai is. Ezek a korlátok elsősorban az értékelés időzítésével kapcsolatosak. Egyfelől a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz által finanszírozott intézkedések közül több még folyamatban volt az értékelés idején. Ebből következően korlátozást jelentett, hogy egyes zárójelentéseket nem nyújtottak még be, és hiányoztak főként a hatékonysági kritériumot alátámasztó mennyiségi adatok. Másfelől szintén túl korai volt értékelni a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek a nemzeti hatóságok részére történő sikeres átadását és/vagy a más uniós finanszírozási források – például a

² E szálláshelyek némelyike ideiglenes jellegű volt, és azóta bezárásra került.

Menekültügyi és Migrációs Alap és a szükséghelyzeti segítségnyújtási támogatási rendszer – keretében finanszírozott specifikus intézkedések végrehajtását.

9. A fenti elemek alapján a jelentés opciókat vázol fel a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköztől szóló rendelet jövőjére vonatkozóan.

III. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

10. A bizottsági szolgálati munkadokumentum bemutatja a minőségi jogalkotásra vonatkozó bizottsági iránymutatásban foglalt következő öt kötelező kritérium értékelését: i. relevancia, ii. eredményesség, iii. hatékonyság, iv. koherencia és v. uniós hozzáadott érték. Az értékelés kiterjedt egy további, vi. kritériumra is (fenntarthatóság). A főbb megállapításokat az alábbi bekezdések foglalják össze.
11. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz beavatkozása **releváns** volt az uniós migrációs és menekültügyi válság humanitárius vonatkozásaira történő reagálás szempontjából. Általában véve az alábbi megállapítások támasztották alá a rendelet relevanciáját:
- biztosította a tagállam – és ezáltal a nemzeti hatóságok – számára olyannyira szükséges támogatást ahhoz, hogy gyorsan reagálhasson a változó számú kedvezményezettnek felmerülő humanitárius szükségletek léptékére;
 - a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek az EU humanitárius partnerein keresztül közvetlen irányítása révén gyors és eredményes reagálást lehetett biztosítani és végrehajtani a válságra válaszul;
 - a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz jogi keretének rugalmassága lehetővé tette azt, hogy a reagálás a változó helyi szükségletek szerint alakuljon és azokhoz igazodjon, néha rendkívül rövid időn belül is.
12. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz aktiválása során **biztosított** volt a **koherencia** és a komplementaritás **a meglévő uniós és nemzeti eszközökkel, valamint a koherencia a négy humanitárius elvvel**, az emberisésséggel, a semlegességgel, a függetlenséggel és a pártatlansággal. Az eszköz kiegészítette mind a nemzeti hatóságok által, mind a más uniós eszközök keretében hozott intézkedéseket. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek megtervezése és végrehajtása a humanitárius elvek teljes körű tiszteletben tartása mellett történt. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek végrehajtása során összességében nem volt tapasztalható átfedés más uniós vagy nemzeti eszközökkel. Az eszköz koherenciáját a következő megállapítások jelezték:
- a Bizottság által a különböző szolgálatai (azaz a Strukturálisreform-támogató Szolgálat, a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság és az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatósága), humanitárius partnerei és a nemzeti hatóságok közötti koordináció céljával

létrehozott *mechanizmus* fontos tényező volt az átfedések elkerülése és a szinergiák biztosítása szempontjából;

- a Bizottság koordinációs szerepe az összes érintett szereplő között, valamint a – reagálás stratégiai dokumentumaiként szolgáló – pénzügyi tervek görög hatóságok általi elfogadása olyan kulcsfontosságú eredményt jelentett, amely kedvezően befolyásolta a menekültügyi válságra adott uniós válasz koordinációját; valamint
- az értékelés szerint a Bizottság helyszíni jelenléte, az intézkedések helyszíni végrehajtásának következetes bizottsági nyomon követése, valamint a specifikus humanitárius szakértelmének biztosítása különösen fontos tényező volt a koherencia és a pozitív eredmények biztosítása terén.

13. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz összességében véve **eredményes** eszköznek bizonyult, mivel intézkedései az alapvető humanitárius szükségletek kielégítése és ezáltal a célzott kedvezményezettek helyzetének gyors enyhítése révén teljesítették a célkitűzéseket. Ennél is fontosabb, hogy a menekültek és a migránsok helyzete javult a 2016-os kiindulópontához képest. Az eszköz eredményességét a következő főbb megállapítások jelezik:

- a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedései teljesítették célkitűzéseiket, hozzájárultak az élet védelméhez, az emberi szenvedés megelőzéséhez és enyhítéséhez, valamint az érintettek emberi méltóságának fokozottabb tiszteletben tartásához;
- a kedvezményezettek szükségleteinek kezelése több ágazatra kiterjedő megközelítés révén történt, így például szálláshely, többcélú készpénzátutalások, víz, csatornázás, higiénés szolgáltatások, egészségügyi ellátás, védelem és oktatás biztosítása révén;
- a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz működési módszere (azaz az intézkedések végrehajtásának a Bizottság állandó humanitárius partnerein keresztül irányítása) is eredményesnek bizonyult a gyors és rugalmas reagálás szempontjából; valamint
- a helyi hatóságokkal, például az önkormányzatokkal kialakított együttműködés kulcsfontosságú szerepet játszott a beilleszkedést és lakhatást elősegítő szükséghelyzeti támogatási program (ESTIA) kiemelt kezdeményezés fő célkitűzéseinek elérésében.

Jóllehet a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz görögországi intézkedéseinek eredményessége szempontjából nem voltak jelentősebb akadályok, a válság kezdetekor kihívásokkal kellett számolni. Például *stratégiai szinten* a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek eredményességét befolyásoló legfontosabb tényező a migránsok és a menekültek Görögországba irányuló folyamatos áramlása volt. Emellett

a nemzeti hatóságok túlterheltek voltak, és nem vezettek be kezdettől fogva egy jól meghatározott nemzeti stratégiai megközelítést a menekültügyi és migrációs válság kezelésére. Az aktiválás kezdeti szakaszában koordinációs kihívások is felmerültek szinte az összes érintett szereplő (azaz az érintett bizottsági szolgálatok, a nemzeti hatóságok és a Bizottság humanitárius partnerei) között, de a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz görögországi beavatkozása során javult és megerősödött a koordináció és az együttműködés. *Operatív szinten* a kihívások a kedvezményezettek számával (azaz az érkező menekültek és migránsok számával) kapcsolatos adatok ingadozásával függtek össze. Ezt azonban ellensúlyozta a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköznek abban a tekintetben fennálló rugalmassága, hogy alkalmazkodni tud a változó szükségletekhez, illetve az, hogy a Bizottság helyi szakértői szoros nyomon követést folytattak a helyszínen. Mindkét elem alapvető fontosságú volt a szükségletek eredményes kielégítésének biztosításához.

14. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz költségvetésének – és éves pénzügyi határozatainak – juttatásai időben történtek, és megfeleltek a célzott szükségleteknek. Általában véve a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz által finanszírozott intézkedések **hatékonysága** megfelelő volt és javult a végrehajtási időszak folyamán. Mivel a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz görögországi beavatkozása volt az első ilyen jellegű intézkedés az EU-ban, a körülmények és az érintett tényezők különbözősége miatt nem hasonlítható össze teljes mértékben harmadik országokban végrehajtott más uniós beavatkozásokkal. Mindazonáltal a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz beavatkozásának harmadik országokban, például Egyiptomban, Jordániában, Libanonban és Törökországban végrehajtott hasonló uniós beavatkozásokkal való összehasonlítása arra enged következtetni, hogy a szükséghelyzeti támogatási tevékenységek görögországi végrehajtásának átlagköltségei összességében véve alacsonyabbak, mint a hasonló beavatkozásoké. Az elemzés ugyanakkor különböző szintű hatékonyságot jelzett az egyes ágazatokban. Például magas költséghatékonyság volt megállapítható egyes olyan ágazatokban, mint például az egészségügyi szolgáltatások, az alapvető szükségletek fedezésére többcélú készpénzáttutalásokon keresztül nyújtott segély, az élelmiszerek és a megélhetés biztosítása, ugyanakkor nagyobb hatékonyságot lehetett volna elérni az olyan ágazatokban, mint a védelem és a szállással kapcsolatos szolgáltatások.

Bár a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz által finanszírozott intézkedések észszerűsítésének biztosítása nem ütközött jelentősebb akadályokba, a költséghatékonyságot ugyanazok a tényezők befolyásolták, amelyek a fentiekben említettek szerint a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek eredményességére is hatással voltak (például a nemzeti hatóságok kapacitásának túlterheltsége és nehézkes koordinációja). Konkrétabban kihívást jelentett az, hogy korlátozottak voltak a változó számban érkező menekültek és migránsok befogadására, illetve a befogadási feltételek teljesítésére alkalmas nemzeti infrastruktúrák és szolgáltatások, valamint az, hogy a táborok/telephelyek a tagállam teljes területén szétszórva helyezkedtek el. Ezek a kihívások különösen az aktiválás kezdetén (azaz 2016-ban) befolyásolták a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek

költséghatékonyságát, mivel magasabb támogatási költségekkel járt az eszköz valamennyi intézkedésének görögországi elindítása (például táborok/telephelyek létrehozása a célként meghatározott 35 000 férőhelyre). A helyzet azonban idővel javult, többek között a Bizottság által bevezetett, például a következőket magában foglaló mérséklő intézkedések következtében:

- a partnerek ösztönzése a helyi személyzet és az önkéntesek foglalkoztatásának növelésére (és a kirendelt személyzet magas arányának csökkentésére), valamint a helyi nem kormányzati szervezetekkel való partnerségek kialakítására;
- a Bizottság humanitárius partnereinek ösztönzése a hatékonyság méretgazdaságosság általi növelésére (például az eredetileg több humanitárius partner által végrehajtott különböző készpénztranszfer-programoknak egyetlen programmá történő konszolidálása révén); valamint
- a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek szoros bizottsági nyomon követése hozzájárult a költséghatékony alternatívák előmozdításához.

Ezek a tapasztalatok hasznos információkkal szolgálhatnak a szükséghelyzeti műveletek költséghatékonyságának növelésére irányuló állandó cél kapcsán.

15. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz görögországi beavatkozása konkrét **uniós hozzáadott értéket** jelentett az érintett tagállamban kialakult válságra való reagálás során, mivel kezelte azokat a felmerülő humanitárius szükségleteket, amelyeket egyetlen nemzeti vagy más uniós eszköz sem tudott volna kielégíteni. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz alábbi négy fő jellemzője növelte intézkedéseinek uniós hozzáadott értékét:

- gyors reagálás nagyszabású intézkedések keretében;
- az eszköz a tekintetben fennálló rugalmassága, hogy alkalmazkodni tud a változó szükségletekhez;
- a bizottsági szolgálatok humanitárius tevékenységgel kapcsolatos szakértelme, helyi szakértőinek helyszíni jelenléte, továbbá állandó humanitárius partnerei; valamint
- a nem kormányzati szervezetek (NGO-k) gyors mozgósítása, amit egyetlen más uniós eszközzel sem lehetett volna finanszírozni.

Ezenfelül az uniós hozzáadott érték magában foglalta azt a tudástranszfert és know-how-átadást is, amely a helyi szervezetekre és a nemzeti szereplőkre irányult a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek beavatkozása során. A Bizottság azon képessége, hogy partnerségeket alakítson ki a helyi civil társadalmi szereplőkkel mint humanitárius végrehajtó partnerekkel, további hozzáadott értéket biztosított, mivel lehetővé tette, hogy a reagálásban az elengedhetetlen helyi szakértelem is szerepet kapjon.

16. Annak ellenére, hogy még korai lett volna értékelni a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek **fenntarthatóságát** – hiszen a rendelet értékelésekor több intézkedés is még folyamatban volt –, a bizottsági szolgálati munkadokumentumban részletesen ismertetett megállapítások azt mutatták, hogy számos intézkedés született a témában:

- a Bizottság valamennyi humanitárius partnere figyelembe vette a fenntarthatóság elvét intézkedéseinek megtervezése és végrehajtása során, továbbá a fenntarthatóság és a kilépési stratégiák megjelentek a szükséghelyzeti támogatási műveleti prioritásokra vonatkozó 2018-as stratégiában is;
- biztosított a kiemelt programok más uniós eszközök révén történő folytatásához szükséges uniós finanszírozás (a Menekültügyi és Migrációs Alap / a szükséghelyzeti segítségnyújtási támogatási rendszer keretében 2018. december 20-án 2019-re vonatkozó hozzájárulási megállapodásokat írtak alá az ENSZ Menekültügyi Főbiztosával (UNHCR), a Nemzetközi Migrációs Szervezettel (IOM) és az ENSZ Gyermekalapjával);
- a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek köszönhetően javult a koordináció az összes érintett szereplő, azaz a bizottsági szolgálatok, a nemzeti és helyi hatóságok (beleértve az önkormányzatokat), a partnerek és a helyi szervezetek között;
- az intézkedések folytatásának lehetővé tétele érdekében járulékos tudástranszferre és kapacitásépítésre is sor került a helyi szervezetek és a nemzeti hatóságok körében; valamint
- a más bizottsági szolgálatok, például a Strukturálisreform-támogató Szolgálat és a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság további, a hatóságok nemzeti kapacitásának megerősítésére irányuló intézkedései szintén kiegészítik a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz keretében Görögországban végrehajtott intézkedések fenntarthatósági elemét.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS TOVÁBBI LÉPÉSEK

17. Figyelembe véve a bizottsági szolgálati munkadokumentum megállapításait, a minőségi és a rendelkezésre álló mennyiségi bizonyítékok abban található értékelését, valamint a gyakorlati tapasztalatokat és a levont tanulságokat, a Bizottság általános következtetése az, hogy a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz görögországi aktiválása és beavatkozása pozitív hatással járt, és teljesítette a rendeletben meghatározott célkitűzéseket. Meg kell azonban jegyezni, hogy a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek végrehajtása – és így értékelése – az eszköz eddig egyedüli, görögországi aktiválásán alapul. Ezért fontos különbséget tenni a jogi keret és maga a rendelet aktiválása szempontjából releváns kihívások és ajánlások, valamint a Görögország sajátos körülményei között végrehajtott műveletek szempontjából releváns kihívások és ajánlások között.

18. A Bizottság véleménye szerint a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz aktiválása lehetővé tette a rendelet célkitűzéseinek teljesítését azáltal, hogy strukturált módon biztosította a szükséges humanitárius reagálást és infrastruktúrát a Görögországban kialakult szükséghelyzet kezelésére. Az aktiválás időzítése megfelelő volt, és lehetővé tette a kezdeti szükséghelyzet és a jelenlegi célzottabb reagálás közötti átmenet biztosítását. A nyújtott szolgáltatások minősége kielégítő volt, és az intézkedések fenntarthatósága a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek más finanszírozási forrásokkal való zökkenőmentes felváltása révén biztosított volt. A Bizottság ezért a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz jelenlegi aktiválásának megszüntetését ajánlja.
19. Ami magát a rendeletet illeti, a Bizottság a Szükséghelyzeti Támogatási Eszközzel szülő rendelet jövőjének értékelése alapján három opciót tart lehetségesnek:

1) Az (EU) 2016/369 rendelet hatályon kívül helyezése

A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz beavatkozása – tekintve az akkoriban Görögországot fenyegető nyomasztó humanitárius következményeket – releváns volt ahhoz, hogy gyorsan és eredményesen kezelni lehessen egy ilyen léptékű helyzetet. A rendelet működési módszere és jogi kerete egyaránt rugalmas, és gyors reagálást tett lehetővé. Végrehajtása tapasztalt bizottsági szolgálatok és a humanitárius partnerszervezetek támogatásának mozgósítása révén történt. A partnerek együttműködtek a nemzeti hatóságokkal és a helyi szervezetekkel, és cserébe kapacitásépítéssel és tudástranszferrel járultak hozzá az intézkedések fenntarthatóságának javításához.

A rendelet jogi kerete ezért megfelelő és eléggé rugalmas ahhoz, hogy támogatást nyújtson egy hasonló vagy másfajta szükséghelyzettel szembesülő (és a támogathatósági feltételeket teljesítő) tagállam számára az európai szolidaritás megnyilvánulásaként és az Európai Bizottság humanitárius szakértelmére építve, ha és amikor ilyen igény felmerül.

Ezért a rendelet hatályon kívül helyezése megfosztaná az EU-t egy olyan eszköztől, amely – amint arra a bizottsági szolgálati munkadokumentum is rámutat – bizonyítottan megfelel a célnak, amikor egy Unió belüli, rendkívüli nagyságrendű és hatású válság humanitárius következményeire kell reagálni. Ezen túlmenően a Szükséghelyzeti Támogatási Eszközzel szülő rendelet hatálya eleve olyan esetekre korlátozza az alkalmazást, amikor az ember által okozott vagy természeti katasztrófák és a rendkívüli körülmények túlterhelik egy tagállam kapacitását, továbbá a tagállamok és az Unió rendelkezésére álló többi eszköz közül egyik sem elegendő.

A Bizottság ezért nem ajánlaná ezt a megoldást.

2) Az (EU) 2016/369 rendelet módosítása

A Bizottság szerint nem szükséges a rendelet módosítása. Semmi nem támasztja alá a jogi keret módosításának szükségességét.

Ami a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz intézkedéseinek Görögország sajátos körülményei között történő végrehajtását illeti, a Bizottság úgy gondolja, hogy az eszköz ezen első aktiválása során azonosított kihívások – mint például a változó görögországi szükségletek és ezekkel egyidejűleg a nemzeti hatóságok kapacitásának túlterheltsége és nehézkes koordinációja, amelyek különösen befolyásolták az intézkedések eredményességét és hatékonyságát – külső tényezőknek tekinthetők. Ezek a tényezők nem közvetlenül a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz jogi keretéhez, hanem az érintett tagállamban uralkodó körülményekhez kapcsolódnak.

Továbbá, ha felmerül a jövőbeni aktiválás szükségessége, a fejlesztendőként azonosított területek nem az eszköz jogi keretéhez, hanem operatív szempontokhoz kapcsolódnak, mint például: koordinációs struktúrák létrehozása, valamint az érintett uniós tagállam(ok) helyi kapacitásának korai feltérképezése a helyi/nemzeti szervezetek esetleges korai bevonása érdekében. Ezért egy lehetséges jövőbeni aktiválás esetén figyelembe lehetne venni a levont tanulságokat és az ajánlásokat a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz keretében megvalósuló intézkedések tervének az érintett tagállam(ok) szükségleteihez és körülményeihez történő igazítása során anélkül, hogy módosítani kellene a Szükséghelyzeti Támogatási Eszközzel szembeni rendeletet.

A Bizottság ezért nem ajánlaná ezt a megoldást.

3) Az (EU) 2016/369 rendelet fenntartása

A fenti 1. opció keretében említett pontokon kívül a rendelet fenntartása – miközben készenléti megoldásként megmarad a rendelet keretében biztosítható szükséghelyzeti támogatás – olyan eszközt biztosít az EU számára, amelynek révén támogatást nyújthat egy vagy több tagállamnak a területükön bekövetkező valamely jövőbeni (nem kizárólag migrációval összefüggő) rendkívüli nagyságrendű válság humanitárius következményeire való reagáláshoz.

A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz az egyetlen olyan eszköz, amelyet úgy alakítottak ki, hogy reagálni tudjon az alacsony valószínűségű, de nagy hatású eseményekre az EU területén, és az eszközt a Tanács – a Bizottság javaslata alapján – gyorsan aktiválhatja, továbbá az eszköz kiegészíti az uniós tagállamok nemzeti hatáskörébe tartozó intézkedéseket. Összességében véve a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz az európai szolidaritás megnyilvánulása, és a rászorulóknak számára védelmet nyújtó EU hozzáadott értékét bizonyítja az uniós polgárok számára.

A készenléti megoldásnak mindaddig nincsenek költségvetési vonzatai, amíg nem kerül sor a szükséghelyzeti támogatás aktiválására. Helyénvaló emlékeztetőül feljegyzést tenni az Európai Unió költségvetésében.

A Bizottság ezért ezt a megoldást ajánlja.

20. A Bizottság a levont tanulságok és az eddigi tapasztalatok alapján üdvözli az érdekelt felek visszajelzéseit, amelyek továbbra is a jövőbeni fejlesztések fő hajtóerejeként szolgálnak majd.